

Abonnement pour un an

250piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XIXème ANNÉE

1 Août 1924 — No 168

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

آبونمان : سنه لکی [۲۴ نسخه]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ بچق ایرادر .

اداره خاصه سی

جفال اوغانده « اجتهاد شوی »

تلفرن : استانبول ۸۶۵

اون طقوزنجی سنه

نومرو ۱۶۸-۱ آغستوس ۱۹۲۴

مانع اولان اورمانلردور . چيلاق طاغلره ياغان شدتلي ياغورور راست كلنگلري طاشلري و قوم و طور اقلري ديرله بوب دره لره و چاييله اينديري و آقا جسز يرلرده دائما شدتله آقان سيللرك كتيردلري شيلرله بونلرك ياقاقلري دولار و حجرالري برهوزي به دكيشير . تارالار ، باغلر و باغچه لر اطرافه باييلان سولردن خراب اولور ، شوراده بوراده طوبيلانوب قالان سولر يازموسمنده هواي اخلاص ايدر و ايصيتا كهي نسلي بوزان و هر سنه اون بيكلرجه انسانلري اولدورون مهلك خسته اقلري ميدانه چيقاوير . چيلاق طاغلره و يوكسك يرلرده اورمانسز . لادن اسكان ايديله من و بويله يرلرك سندن سنبه قوتدن دوشن و همان دائما عقيم اولان طور اقلرند زراعتله نأمين حيايه امكان بولوناماز . آنادولينك كونلرجه امتداد ايدن ايصمزنوشنلركسز يرلرينك بوحالده قالماسي اورمانلرك كايشي كوزل بر صورتده كيسلمش اولماسندن باشقا بر سبيه عطف ايديله من . اورمانلرك كلشي كوزل تخريب ايديله مني نه قدار فناو ضررلي ايسه بونلردن فنك و صنعتك تعليمنه كوره استفاده ايتمه لك ده او درجه ده يا كليشدر . بوني ، سرمايه سني قاصاسنده صاقلان و بوندن معقول بر طرزده استفاده ايتك ايسه مه ين بر آدامك صراحت حائنه وداها طوغروسى عقلسز لغنه بگزه ده بيليرز .

زراعت نقطه مظرندن باقيليني حالده بر اورمان ايله بر تارالا آراسنده همان هيچ برفرق بوقدر . هر سنه طور اقدن آز چوق عناصر غذايه آلوب كوتورن حاصلات ارضيه كي ، اورماندن چيقاريلان اودونلرك كراسته لرك ، آغاجلرك ده اورمان ايچون مهم ضايعانده صايله ماسي لازم كليدر . بومسـالـه دن داها صوكرام بحث ايدـه جـكـز . شو قداركه اكيله جك تارالار مختلف طرز لرده بر چوق دفعه لر ايشلنديكي ، حاصلاتك كوتورديكي عناصر انباتيه كوره لرله متماديآ اعاده ايديله ديكي حالده بر اورماني سورمك بلاهـمـك ، كوره له مك كيـمـسـهـنـك خاطرندن كچمز ؛ بالعكس اورمانلري چوق اولان بر مملكته ده ، فيزيكي و كيميائي شرائط انباتيه لك اوزون مدت دوام ايدـه جـكـنه اعتقاد ايديلير . فقط ، بونك بويله اولاييله مني برطاقم شرطلرك وجودينه باغل اولديني خاطرندن چيقاريلامالي در . زراعتـه الويريشلي اولمايـن يرلره ديكيـله جـك مختلف جنسلرده

اولان صوفتالي قارا قونك حصوله كتيرديكي شيشي ييغمق لازم اولديني كوردك . بونده يالـكـز دـيـكـلـك . فـكـر و حـس طاشـيـان ، هر شينه آماده منور بر كنجلك زمـرـه سي واردور كه ايشته او ، كنديلرينه خطاب ايتديكم كتله لردور . اولنرده مملكتهك دوبغولرينه احتسaslرينه حاكم معلملردور . ايشته بز ، بومنور كتله دن قوت و جسارت آلارق اديم آقاجسز . توركيه جمهورتي ، اوزرنده بويوك يوك طاشيان منورليني ترفيه و مسعود ايدـه جـكـدر . ايشه باشلامق ايچون متفـسـخ مـؤـسسـه لري ييغمق لازمدر . بوني كال عزم ايله ياپدق . فقط تقدير ايدر زكه ساده بوكافي دكلير . يكي روسي ، مؤيد برايده آل اوله رق بوتون انسانلره اشيلامق ايچون چايشمق لازم اولديني بيللردنر .

محاضرة زراعيه

۱۲

اورمانلرك زراعتده كي موقعي

بوندن اولكي محاضره لر مذك برنده ، اورمانلر مذك نه ايچون تخريب ايدلديكني سويله مشدك . بر مملكتهك زراعتنده و حيات اقتصاديه سنده بك بويوك تاثيري اولان اورمانلردن ، بونقاط نظره كوره ، بو و بوندن صوكرامي محاضره لر مزده بحث ايدـه جـكـز . اورمانلر بر مملكتهك اسباب رفاه و تمدني آراسنده صايله مق لازم كليدر . بونلردن ايديلن مادي استفاده لر بك بويوكدر . فقط ، اورمانلردن طولاييسيله وبالخاصه زراعت و اقليم نقطه نظرندن كورولن قائده لرده بوندن آشاغى دكلدر . اورمانسز بريرك حزن انكيز مظهره سي قلبه قسوت ويرير محاسن و بدايع طبيعتدن بويله بريرده نشان قالماز ؛ طور اقل واقليم عقيم اولور . كويلرك آزالني بورالرك قابله اسكان اولماديغنه دلالت ايدر . اورمانلر مواهب فطرتدن صايله ير اودون ، آفاج ، كراسته و كومور ، بر مملكتهك اهم مهم استحصالاتندن اولديني كي بونلرك اعمال و نقلاري ده بيكلرجه آداملرك ايش بولالرينه خدمت ايدـه ر . اقليمك شدائيني تعديك ايدـه ر ، دره ياقاقلرينك طولاسنه و بو بوزدن سولرك اووالره طاشوب تخريبانده بولوناسنه

آغاچلردن بالنسبه آز زمانده كوزل اورمانلر يتشيديرمك
 دائماً ممكندير . اوزمان ، آغاچلردن دوكونلن انقاضدن
 تدريجاً حصوله كان قوتلى برطوبراق طبقهسى ، اورمانك
 دوام حياتنه خدمت ايدير . بونك ايچون اورمانلردهكى
 آلانلر (۱) يك مضردر بوشلقلى طولودومق لازمدير .
 اورمانلردن چيقاريلان شيلرك طوبراغى قوتدن
 دوشوره چكنى سويله مشدك ؛ بعضى يرلرده اورمانلردن
 دال ويارلاقدن باشقا ، قيش موسمنده قويونلره و كچيلره
 بيديرمك ايچون اينجه سوركونلرى كسمك ، آغاچلردن
 دوشن يابراقلى طوبرلامق ، انقاض نباتيه دن تشكىل ايدن
 طوبراقلرى قالدروب كوبره يرنده تارالاره دوكل و يا
 حيوانلرك آلانلر ياتاق اولاراق سرك . . كې فنا
 قاتلر وارد . بونلر ؛ اورمانك طوبراغى مهادى بر
 صورتده ضعيف دوشوره ن شيلردر .
 اورمانلرك بولوندوقلى يرلرده و منطقه لرده مهم
 تاثيرلى وارد . اقليمك و مواسمك شدائدىنى تعديل
 حرارتى تنظيم ، هواى كى صوبخارنى تكميل ايله
 ياغمورلرك داهايى و داهايى منتظم بر صورتده دوشماسى
 تايمين ايدن اورمانلردر . شدتلى و قورديچى روزكارلرك
 آغاچلى يرلرده نه قدار قائدهلى اولديغى هر كس بياير .
 اورمانلردن طافلى يرلرده كوروان استفاده ل داهايى
 چوقدر . بويله يرلرده ياغمور و قار سولرى و سيللر
 شدت و سرعتله آقاز و راست كلدكارى شيلرى طوپارلابوب
 دره لره طولودورماز . سولر طوبراقلره داهايى ايني كمر
 و بوسايه ده منبعلر و بوكارلر داهايى چوق اولور . طافلى
 يرلرده شدتله آقان سيللر ياماچلىرى و صيرتلى يارار
 و يوللرى بوزوب ياتلرندىكى طوبراقلرى خندقلىرى
 طولودورور و برچوق يرلرده تاراللى سورروب كوتورور .
 بوندن ، دره و چايلرك و نهرلرك كجديكى يرلرده نه قدار
 ضررلر كورولديكنى سويله مشدك . بونك ايچون ، بر
 مملكتمك اقتصادى ، زراعى ، اجتماعى و صحى شرائط
 حياتيه سى آواسنده ، اورمانلرى برنجى درجه ده عدايتك
 لازم كلير . آغاچلر بر مملكتمك ، بالخاصه اوولرك نه قدار
 حزين اولديغى آكلامق ايچون بويله بيردن سرعتله كجكمك
 كاقيدر . شمن دوفرله (اصكيشهر) دن (آقره) (فونيه) يه
 (۱) آلان تورپكده اورمانلر آراسنده كى آهيقاقلره دبرلر .

طوغرى و كيدلديكى زمان ، ساعتلرجه سورهن آغاچلر
 اوولرك منظره سى قدار حزن انكيز برشى تصورايديله من .
 بالعكس تارالارلر يرك ، دره لر يرك كنارلرى صيرا صيرا
 آغاچلر ديكلمش اولان يرلرك ، مختلف آغاچلرله محاط
 كويلرك اورمانلى طافلى منظره سى نه قدار كوزلدر .
 دره لرك كنارلرندىكى سو كوت و قواق آغاچلى اطرافه
 ياييلان كوكاريله طوبراقلرى و قوملى طونار و فيضان
 موسملرنده بونلرك ييقولوب ياتاقلره طولاسنه مانع اولور .
 اويناق يرلرى تقيت ايتك ايچون اكاپى چاره بورالره
 آغاچ ديكمكدر . (سويس) قنالك متحرك و دائماً ييقلمق
 و جرابى قاباق تهلكتنه معروض اولان ساحلارنى
 طوناق ايچون سنلردن برى ديكلمن برنوع جام اغاچك
 يك بويوك قائده سى كورولمشدر . موسم روزكارلر يرك
 شدتلى و سورمكلى اُسديكى يرلرده محصولاتى بونلردن
 محافظه ايچون ايكي صيرا اوزرنده اغاچ ديكمكدن باشقا
 چاره يوقدر . دكزدن كان طوزلى روزكارلر تاثيرى ده
 بو طرزده تعديل ايديله بيلير . آغاچلى يرلردن آقان دره
 و ايرماقلرك سولرى سرعتله تخر ايتز و رطوبت ك ،
 سربلركك دواى محصولاته يارار . چوق ياشلى صاقلان
 و تارالرك خندقلردن آقوب شوراده بوراده باناقلى
 وجوده كتيرن قارا سولوقلى قوروتوق و فضله ياشلى
 كيدرمك ايچون اكاپى تدبير ، بورالره آغاچ ديكمكدر .
 بويله يرلرده يتشيديربان باغلك طوبراقلرى ايله شدر .
 ديكي و اوزمانه قدار زراعته مانع اولان فضله و رطوبت
 ازاله سنه يك چوق قائده سى اولديغى بالذات تدقيق ايتدم .
 قاقانى ، سو كوت ، ديش بوداق ، آقاسيا ، اخلامور
 و آت كستانه سى كې برچوق آغاچلر بويله يارده يك
 چابوق بويور و كوزل اورمانلر يتشيديرر . آغاچلى
 يرلردن ايديان استفاده ، تارلادن و چياردن آز كلدر .
 بر چشمه سارى كولكلنديرن عصريده ، چينار آغاچك
 انسانه احساسى و الهام ايتديكى شيلر نه قدار چوقدر .
 بر كوك اوولاسندن ، بر مصلانك ياننده بر جامك
 حريمنده يوكسه ان اولو بر آغاچ بر چوق حادثاتك
 ذى حيات بر شاهيدير . قدسده كى بر مناسترك باغچه سنده
 سالدیده بر زيتون آغاچى وارد ، كه حضرت يسوع ك
 بو آغاچك آيتده مناجات اينديكى روايت ايديليرور . يك

بزم موسیوژ. ایله محبت مز حایل اوزون اولدی و عمو میله شدی
(ویانه) و علی العموم آوستریا فابریقه و تجارتخانه لری
حقنیده ویردیکی ایضاحاتی دیکله یه دیکله یه ، ایچیمده
غبطه حسلری قاباره قاباره صیقینی ویره جک بز راده یه
کلدی . پک ایی، دپدم ، هایدی بونلر غریک ممتاز و
چالیشقان عرقلری، طبیعیدر که کندیلرینی حربک رهش
صدمه سندن قورتاردیلر . و پک غیر مساعد شرائطی

Le déboire d'aimer.

Le soleil s'est couché, la lune, de ses lueurs
Hésite d'effleurer ma candeur gémissante.
Je contemple, meurtri, sur la déserte sente
Les étoiles bercer leurs sereines douleurs.

L'espoir de trente jours désespère uné vie,
Une vie ingénue, avide d'adorer,
Les aubes n'ont plus leurs sourires mordorés
Et l'azur me paraît une défunte euvie.

Victime de la Grâce, en proie au fol amour,
Surchargé de soupirs, jouet de la mémoire,
Je m'achemine vers la halte sans retour.

O laissez-moi vouloir à l'impossible croire,
Reconluisse mon âme au parc enserveli,
Et jetez dans le feu ces roses de l'oubli.

A. D. Wien, 30 Juin 1903

یکدرک آز جورق اسکی حالی آکدیر برحق بعض جهتلرجه
حال سابقه فائق بر صورتده تکرار فعالیت اقتصادی لرینه
کچدیلر وشو بر قاج منلک زمان طرفنده توازن اقتصادی
لرینی تأمین ایستدیلر .

فقط شو بزه یاقین یرلردن مثلاً (سلانیک) دن
(پیره) دن فلان دن خبر ویر اورالری ده بورادن ایی
دکل یا ۱۱ مهاجرلرک یرلشمه سی، مبادله ایشلری اورالری
آلت اوست آیتشدیر، دیدم . دوستم کولدی . هنریم
دیدم . امین اول که شو دیویه بو قادر باره باغلاماش
ونهایت بر کون کلوب ده ضررلری می چیقاراجاغزدن
امید وار اولمامش اولسا دیدم هیچ دورماز دوغرو (پیره) یه
و یاخود (سلانیک) ه کیدردم ؛ باقیکنر شو مکتوبه
دیدم . اوقودم دوستمک پیره شعبه سی مدیریتدن (ویانه) ده
ایکن کندیسنه یازیلیوردی . بر آی اول یوله چیقاریلان

اسکی زمانلردن بری آفاجلرک بویوک حادثه لردن، تاریخی
اجتماعلردن، دوگونلره وعائله ضیافتلرینه قادر بیکلرجه
شمنونه شاهد اولمشلردن . جناب رسول محترمک ،
آئینده اصحاب وانصار کرامیلر بیعت ایستدیکلری آفاجدن
قرآز کرمده بحث اییدیور ازمنه قدیمه ده بویوک وعصر دیده
آفاجلرک آئینده اجرای حکومت و تأمین عدالت ایدیلبیر
و خلقک آک بویوک ایشلری بورالرده مذاکره اولونوردی .
السمانلره عائد بر جوق مهم خاطراتی وشمنونی تمثیل و
اخطار ایدن بویوک آفاجلر هر برده کورولور و بونلره
قارش عادتاً بر حسن حرمت و تقدیس طویلور . میوه
آفاجلرینک تأمین ایستدیکلری منفعتلری هر کس بیلیر .
فقط ، بو آفاجلری کلشی کوزل بر حاله بیر فق دوغری
کلر . بر باغچه نک آفاجلرینی آشیلاقمی ، موس منده
بودامی، آلتلرینی بلله بوب کوب له مک ، کوزل شکلرده
یتشه ییدر مک ، مضر بو جکلردن وخسته لقلردن محافظه
ایتمک لازمدر .

شیخ اجل (ممدی) نک بریار اغلک افاده ایستدی بویوک
حقیقتلری بیلدیره .

برک درختان سبز درناظر هوشیار

هرورق دفترست معرفت کردگار.

سوزلریله ، بو محضره مزه نهایت ویریوروز .

بکاربکی - حسین کاظم

قارلر منک مکتوبلری

تشیبث خصوصنده یونانیلردن فرقت

تجن کون برایش ایچون پیاسه منک معروف آلات زراعیه
و دکرمن ناجرلردن برینک مفازه سنده بولونیوردم .
تجارتخانه نک مدیرلردن ایی طانیدیم موسیو ژ . دخی هنوز
(ویانه) شعبه سندن یکی گلش اولدیفندن فرستدن اسفاده ایله هم
کوروشمک هم ده اوجه تلوک اصول تجارتیسنک نه مرکزده
اولدینی حقنیده معلومات ایدیتمک آرزوسیلر زیاتمی
اوزاندم . بز تجارتخانه نک بر یازیخانه سنده کوروشورکن
بر باشقا طرفنده تجارتخانه نک دیگر ارکانی بر مشتری
اطرافنده طویلانشلر بر طقم ایضاحات ویریورلر ،
قالبوغلر ، چندولار چیقاروب حسابلر یاپیورلردی .